

ARTEK fylder ti år

Der er ikke gået et år, uden at der er kommet et nyt projekt fra ARTEK. Initiativtageren til ARTEK lover, at det ikke stopper her – han har allerede formuleret nye mål for det næste årti

Nævnt et teknologisk projekt inden for de sidste ti år – og det kommer (næsten) med garanti fra Center for Arktisk Teknologi (ARTEK) i Sisimiut. Siden centerets etablering i 2000 har de spytet et væld af projekter ud – lige fra uddannelsen af arktiske ingeniører til det årlige ARTEK Event og tre ugers sommerkurser for teknisk mindedte studerende fra hele Verden. Den 7. august havde Center for Arktisk Teknologi 10 års jubilæum, som bliver fejret i dagene den 17/18. august.

En af dem, der har været med hele vejen, er professor Arne Villumsen fra Danmarks Tekniske Universitet (DTU) – og som stadigvæk er med i front for Center for Arktisk Teknologi. Og han har ikke tænkt sig at stoppe, tværtimod. Den 65-årige professor har stadigvæk nye ideer på beddingen, som han håber på, vil blive realiseret i det næste årti.

– Hvis jeg skal nævne et par stykker, så er det at få styrket vores internationale profil i det arktiske område, både hvad angår forskning og tiltrække flere internationale studerende til Sisimiut. Og dernæst at få skabt en form for teknologisk helheds-skole, hvor alle der beskæftiger sig med teknik og teknologi i Grønland, kommer forbi Sisimiut. Der er masser af muligheder – vi er kun lige begyndt, kommer det skælmisk fra den forventningsfulde Arne Villumsen, der erkender, at de første ti år har været hæsblesende, men at det samtidig har været ti år, han husker tilbage på med glæde – ikke mindst det fantastiske samarbejde han har haft med alle de personer og samarbejdspartnere, som har været med til at gøre Center for Arktisk Teknologi, hvad det er i dag. Han uddyber sin fremtidige vision:

Netværk med 5.000 eksperter

– Man skal huske på, at ARTEK – som er en del af Danmarks Tekniske Universitet – har direkte adgang til et kæmpe netværk med knapt 5.000 eksperter. Hertil kommer de eksperter, vi kender og samarbejder med fra resten af verden. Dette netværk vil vi gerne have i spil, når vi skal have løst teknologiske opgaver i Grønland eller i det arktiske område i øvrigt. Vi ved i fællesskab meget om mange arktiske problemfelter, som permafrost, isolering og bæredygtig energiforsyning.

Jeg mener, vi kan sælge denne viden og de tekniske løsninger, vi har udviklet til det store arktiske område, mener Arne Villumsen, der spår grønlandsk erhvervsliv en stor fremtid, når det drejer sig om at komme med konkrete teknologiske løsninger til praktiske problemer i Arktis.

Ifølge professoren har Arktis en milliard indbyggere og dækker en tredjedel af globussen – det er et kæmpe marked for arktisk teknologi. Og Grønland har muligheden for at være med som en af erhvervsspydspidserne.

– Men det kræver initiativ og handiekraft. ARTEK kan medvirke med ideer, veluddannede ingeniører og efteruddannelse. Vi skal bare huske, at vi alene ikke flytter noget – men jeg fornemmer, at der er en grønlandsk ambition om at tage førertrøjen på i den arktiske udvikling. Jeg er i hvert fald optimist på områdets vegne.

Formanden for ARTEKs bestyrelse, administrerende direktør Michael Binzer fra Air Greenland, er enig og supplerer:

– Vi skal blive bedre til at bygge bro mellem ARTEK og erhvervslivet, så de mange gode projekter, der bliver udarbejdet på ARTEK, ikke havner i en skrivebordsskuffe, men at de bliver realiseret af Grønlands mange håndværkervirksomheder, siger den entreprenante ARTEK-formand, der gerne så, at der blev ansat en brobygger, som kunne være med til at skabe en større forståelse mellem de to verdener

Han opfordrer tillige de studerende til at blive mere erhvervsrettede, når de udtænker deres projekter, eksempelvis ved at tage kontakt til de relevante virksomheder og spørge dem, hvad de gerne vil have undersøgt. Air Greenland-direktøren er ikke i tvivl om, at de studerende, som vælger denne vej, vil få de bedste jobs i fremtiden.

Arktisk forskning er dyrt

Hvis der skal dryppes lidt malurt i ARTEK-bægeret, så er det finansieringen. Det er dyrt at forske og fortsætte med at uddanne flere ingeniører – ikke mindst i de arktiske egne, hvor der er en beskedent befolkning og få fonde til at støtte op om projekterne, som oftest kan være ret dyre at gennemføre.

– Finansieringen er altid en udfordring. Det ved alle, der beskæftiger sig med forskning og undervisning. Derfor håber jeg, at den positive opbakning til ARTEK vil fortsætte, både fra det offentlige og sponsorer i både Grønland, Danmark og det øvrige udland, håber Arne Villumsen og slutter af med:

Arktisk teknologi er aldrig kedelig – der er hele tiden nye udfordringer.

Af Poul Krarup

Fakta om ARTEK

Opstart ARTEK startede 7. august 2000. Bag etableringen af centeret stod professor Arne Villumsen og professor Ole Jacobi

Økonomi Centeret finansieres af driftstilskud fra Grønlands Selvstyre og midler fra Danmarks Tekniske Universitet. Herudover drives en række projekter af særlige projektmidler.

Uddannelsen Indtil nu er 25 blevet arktiske ingeniører. Heraf har 6 læst videre til civilingeniør hvoraf halvdelen er blevet færdige.

I alt 72 studerende er i gang med den arktiske ingeniøruddannelsen nu. Det årlige optag på uddannelsen er omkring 20-25 studerende. Heraf er omkring ¾ fra Grønland.

ARTEK har indtil nu uddannet 1 Phd.'er i Arktisk Teknologi og 8 er i gang med Phd-studiet.

Dertil kommer et meget stort antal studerende fra DTU som har afsluttet deres diplomingeniøruddannelse eller Civilingeniøruddannelse med en Arktisk specialisering gennem ARTEK.

ARTEK's kurser for ingeniørstuderende fra DTU ARTEK udbyder også kurser for ingeniørstuderende fra DTU, som ønsker at specialisere sig i et specifikt arktisk teknologiemne. Som noget nyt udbyder ARTEK nu også et internationalt semester og et sommer universitet - begge kurser specielt målrettet udenlandske gæstestuderende. En fast bestanddel af alle disse kurser er at lave feltarbejde i Grønland. Alle projekter afsluttes med en rapport som er tilgængelig på ARTEK's hjemmeside, www.arktisk-center.gl

ARTEK's styregruppe ARTEK's overordnede aktiviteter udstikkes af en styregruppe med 7 medlemmer, der mødes 2 gange årligt. Styregruppens medlemmer er Michael Binzer (formand), Adm. direktør for Air Greenland, Christel Lund Jæger-Hansen, departementschef i Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked, Janus Køster, sektionsingeniør for Boliger, Infrastruktur, Jes Dahl, kontorchef i Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke, Mikael Kristensen, Styrelseschef, Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke, Jøkm Møller, forstander på Sanaatornermik Ilinniarfik og Martin Vigild, Bachelordekan på Danmarks Tekniske Universitet.

Samarbejde ARTEK's forsknings- og undervisningsaktiviteter sker i vid udstrækning i samarbejde med lokale grønlandske virksomheder og myndigheder. Og de fleste af projekterne udspringer netop i konkrete problemstillinger som rejses lokalt. Derudover deltager ARTEK i det EU-finansierede klimatilpasningsprojektet CLIM-ATIC og samarbejder med flere undervisningsinstitutioner. ARTEK er også med i UARC-TIC, en sammenslutning af omkring 100 undervisningsinstitutioner på tværs af hele Arktis.

ARTEK samarbejder blandt andet med Permagine, Polar Enterprise, VVS Service Sisimiut, Rambøll, BJ Enterprise, Grønlands Arbejdsgiverforening, Uummanaq EI og en lang række andre lokale virksomheder

Vision Det er ARTEK's vision at være verdens førende universitetsenhed inden for forskning, udvikling og undervisning i arktisk ingeniørvidenskab

Mission ARTEK's mission hviler på 4 søjler: Undervisning, forskning, innovation og myndighedsservicering. Gennem disse 4 søjler er det ARTEK's målsætning at bidrage til en vidensudvikling af arktisk teknologi og være med til at præge det grønlandske samfund positivt inden for bæredygtighed og selvstændighed.

Nye mål

Arne Villumsen:

– ARTEK vil have et samarbejde etableret med Kina – vi har inviteret tre professorer til at besøge os (de blev forhindret af askeskyen i foråret – men de kommer til efteråret). Store dele af Kina har klimaforhold som

– Vi vil have ARTEK resultaterne over i innovative virksomheder i Grønland. Vi arbejder på at få en rolle i det regionale strategiarbejde, som Selvstyret er i gang med. Vi har meget at tilbyde de væksterhverv, der er i landet (minedrift, olie og turisme). Her ligger den væsentligste udfordring for, at ARTEK kan komme til at gøre en forskel for landets erhverv.

Issittumi ilinniaqartut nunamik uuttortaasut. Arktiske studerende foretager landmålinger

© ARTEK